

Foto: HOO, FIFA, Instagram

HEROINE HRVATSKOG SPORTA: U kakvom se svijetu neravnopravnosti i okruženju radaju

14. listopada 2024. [alisha lehmann](#), [barbara matič](#), [douglas luiz](#), [heroine hrvatskog sporta](#), [lada rojc](#), [tihana nemčić bojić](#)

Na Olimpijskim igrama u Parizu prvi je put sudjelovao jednak broj sportaša i sportašica. Ali, da bi se stekla potpuna ravnopravnost prema procjenama, bit će potrebna još 131 godina. I kako se onda u svijetu neravnopravnosti neke sportašice uspiju uzdići do heroina hrvatskog sporta?

Piše: Tomislav Pašićek

Da je prava ravnopravnost još daleko misli naša proslavljenja bivša košarkašica Danira Bilić Nakić. Smatra kako je to i zato što je problem novac. Jer za ženski se sport izdvaja neuporedivo manje nego li za muški, a sportašice su u odnosu na muškarce, što se financija tiče, sirotinja.

Brojni su i drugi izazovi s kojima se suočavaju žene u sportu i nije zato čudno što je i u Hrvatskoj, u kojoj je mnogo talentiranih djevojaka, put do zvijezda, do sportskih heroina, posut trnjem. Na percepciju žene u sportu još uvijek silno utječe tradicionalni rodni stereotip, koji pojašnjava i kako žene nisu sposobne ni jake za neke od sportova ili sportskih diosdisciplina.

Kada je riječ o profesionalnom bavljenju sportom žene su u neravnopravnom položaju jer nemaju iste uvjete za trening i napredovanje, jer ne postoje profesionalne lige u nekim sportovima. Žene mnogo teže dolaze do sponzora koji bi im pomogli u karijeri, ali nisu ni izbliza vidljive u medijima kao kolege muškarci.

Uz sve to žene u sportu raspolažu s daleko manje finansijskih sredstava od muških kolega, imaju daleko niža primanja, a nisu im na dispoziciji ni izbliza svi drugi resursi za izgradnju karijere kao što su to muškarcima.

O totalnoj neravnopravnosti svjedoči švicarska nogometnica Juventusa, jedna od najpoznatijih u svijetu, Alisha Lehmann. Ona je iznijela podatak o nevjerojatnoj razlici u plaći koju dobija ona u odnosu na njezinog partnera Douglasa Luiza, koji igra također za Juventus, kao i za brazilsку nogometnu reprezentaciju.

Podsjećamo kako su oboje prešli iz Aston Ville u Juventus. Njezin je partner Luiz za petogodišnji ugovor dobio 50 milijuna eura, dok je Lehmann za prijelaz dobila tek 50 tisuća eura. Kaže kako nakon treninga šesto kaže partneru da to nije fer jer zarađuje sto tisuća puta više od nje.

Nogometnica Juventusa Lehmann najbolje oslikava razliku između primanja muškaraca i žena u sportu. Za prijelaz u Juventus dobila je 50.000 eura, a njen partner Luiz 50 milijuna eura!

Zanimljiva je priča, ali i pogled na neravnopravnost i Tihane Nemčić Bojić, nogometne

reprezentativke, koja je igrala i u talijanskoj Seriji A. Danas je izbornica i trenerica ženske reprezentacije u futsalu, a doktorirala je na Kineziološkom fakultetu gdje predaje. Kaže da su u nas ženski sportovi manje vidljivi, imaju manje gledatelja, a o njima se i manje čita. S druge strane, kaže, u Americi je ženski nogomet sport broj jedan, a žene igraju košarku u velikim dvoranama.

Kad se opredijelila za nogomet susretala se s predrasudama, ali se na njih nije osvrtala.

U svijetu nogometa posebna je priča, tradicionalna smo zemlja te iz tog razloga predrasude i dalje postoje. Potrebno je vrijeme da se društvo na neki način navikne.

Zanimljivo je da je bila pomoćna trenerica nogometnika zagrebačkog drugoligaša NK Dubrave i o tom vremenu je Nemčić Bojić rekla da je prošlo više od mjesec dana da ju igrači iz NK Dubrava prihvate kao trenericu.

Lada Rojc, danas instruktorica FIFA-e i predsjednica HNS-ovog Stručnog povjerenstva za VAR situacije, imala je, kaže, teži put do uspjeha samo zato što je žena. Dokazivala se u inozemstvu, sudila je finale Europskog prvenstva u nogometu, bila je kao sutkinja i prva na Olimpijskim igrama. Sve to nije bilo dovoljno da joj se povjeri suđenje u najelitnijoj hrvatskoj nogometnoj ligi. Zato što je žena – uvjerenja je.

Sve to govori o neravnopravnoj sportskoj utrci s muškarcima, ali i najbolje oslikava svijet u kojem se teško uzdići do sportske heroine. A kad se tome dodaju podaci kako djevojčice najčešće odustaju od sporta u godinama puberteta, te da sedam od 10 djevojaka izbjegava treninge za vrijeme mjesečnice, judašica Barbata Matić, olimpijska pobjednica iz Pariza 2024. a uz to svjetska i europska prvakinja, će skromno reći da žene mogu izdržati mnogo više nego muškarci, jer su oni lišeni nekih bolova koje imaju žene. Uz to žene su i majke, pa prekidaju karijeru, a mnoge ju potom niti ne nastavljaju.

Pod zastavom rodnih stereotipa i tabuizacije nekih sportova, poput nogometa, koji su rezervirani za muškarce, ženama je još teže dohvati dobre rezultate, medijsku pozornost i istrčati put do vrha. A kada i dosegnu taj vrh, kada ih slave kao sportske junakinje, heroine, one ostaju i dalje u sjeni muškaraca, daleko od odlučivanja, posebno u sportovima u kojima se vrti novac. A po završetku karijere, zato što su bile daleko manje plaćene od muških kolega i najčešće se same borile za sponzore kako bi zapravo preživjele svoju sportsku utrku, teško da mogu dobiti neki posao.

Tada iznova proživljavaju svu gorčinu što je ženski sport, barem za mnoge, neodrživ kao jedini izvor prihoda. Opet se čuju povici kako se u ženski sport vrlo malo ulaže i kako tamo gdje se o tome odlučuje sjede – muškarci. I tako, sve se vrti u krug i to godinama. A heroine hrvatskog sporta dižu se uglavnom u individualnim sportovima s velikim osobnim htijenjem i ulaganjem, često na plećima roditelja i obitelji.

*Serijal *HEROINE HRVATSKOG SPORTA*, objavljen je uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz programa poticanja novinarske izvrsnosti.

